Nro 125.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego CESARZA Jmperatora Całey Rossyi.

z Wilna VS. 30 Listopada 1799 we Srzodę

z S. Petersburga VS. 15. Listopada.

Półku huzarow Lindenera Major Zyliński został Podpółkownikiem. Regimentu garnizonowego Bułhakowa Major Gass naznaczony kommendantem złączonego batalionu grenadyerow z kompanii onego na mieysce Podpółkownika Stempela. Uwalniaią się od służby na własną prożbę: regimentu muszkietyerow Arseniewa 1 Major Wiszesławcow; Leibgrenadyerskiego Major Glinka; grenadyerow Rozenberga Major Szerłubin z mundurem i pensyą gaży zupełney; garnizonowego Xiążęcia Urakowa Major Nieznajew; półku Kirassyerow. Czernisza Mojor Griniew. Leibgwardyi artilleryiskiego batalionu Półkownik Graf Kutajcow naznacza się Adjutantem Jnspektorskim Generała Lieutenanta Ambrazancowa. Półku huzarow Witgensteina został kommendantem. Półkownik Klimowskoy.

z Gatcziny 11. Listopada.

Dnia dzisieyszego w tuteyszym Pałacu Monarszym odprawiło się powszechne zebranie Rządzącego Senatu, które zaszczycić raczył przytomnością swoią JMPERATOR JMC. O godzinie 10 z rana zgromadzili się do wyznaczoney Jzby Senatorowie: Xiąże Galiczin, Xiąże Szczerbatow, Xiąże Wołkoński, Graf Szeremetiew, Xiąże Jusupow, Swistunow, Rebinder, Szepielew, Engelhard, Baron Wasilew, Graf Bezborodko, Walujew, Xiąże Gagarin, Saburow, Kołokolcow, Graf Gołowin, Guriew, Sabłukow, Derżawin, Howen. Mołczanow 1, Graf Gołowkin, Kożin, Tarbiejew, Kaminin, Troszczyński, Aleksiejew, Graf Jliński, Zeltuchin, Xiąże Szczerbatow 2, Czeliszczew, Generał Prokuror Bekleszow, Ober Prokurorowie, Kozodawlew, Rindin, i Dmitriew.

O godzinie 11 przybył do Jzby JEGO JMPERATORSKA MOSC z Wielkim Xiążęciem Alexandrem, a zasiadłszy, i Senatorom kazawszy zaiąć mieysca swoie, obiawił naywyższą wolę, ażeby następca Tronu zawsze odtąd w Senacie zasiadał na pierwszym mieyscu, co też wnet nastąpiło. Czytał potym Generał Prokuror stosowne Ukazy monarsze, i do dzieł przystąpiono zwykłym porządkiem. Wszyscy Senatorowie do ucałowania ręki Monarszey przypuszczeni byli.

Za rekomendacyą Xiążęcia Suworowa Orderem S. Anny 2 Klassy ozdobieni w nadgrodę za porażenie Francuzow podczas marszu przez góry Alpeyskie: Podpółkownik Paskol i Kurosz; Major Stackelberg; Stabs Kapitan Klenowski, Półkownik Grinental, Podpółkownik Stoianow, Major Xiąże Meszczerski 1, Podpółkownik Sztrik, Kapitan Głazow, Generał Major Werderewski i Chitrowo; Major Kurniłow 1, Podpółkownik Jncow, Major Wetter, Saboniew, Trewoczin, Katkow, i Szarapow; Półkownik Efimowicz, Podpółkownik Filisow, Aleksiejew, Major Władiczin, Łukaszew; Solomoni; Półkownik Dendrigin, Brunow, Podpółkownik Gołowaczew, Major Jakowlew, Kachanowski, Cziczagow, Sudkowski; Podpółkownik Zommer, Major Engelhard, Półkownik Tizenhauzen, Brigad Major Epifanow, Major Sziriajew, i wielu innych Officyerow otrzymało krzyże orderowe S. Anny 2 i 3 Klassy.

Wypis wiadomości Constantinopolskich 29. Września z Gazety S. Petersburgskiey.

W tuteyszey Admiralicyi uzbraiaią 10 liniowych i mnieyszych okrętow; wszystkie po chwili płynąć maią do Alexandryi na wzmocnienie Tureckiey eskadry, przed pomienionym portem stoiącey w liczbie statkow 40. Po rozpędzeniu pod Abukir Kara Mustafa Baszy, następca iego Kussa Basza wysadził tamże blisko 90 tysięcy woysk Tureckich i 200 Francuzow odciętych od twierdzy wzioł w niewolę. Zachęceni zwycięztwem Ottomanie daley postępuiąc potkali 500 Francuzow niby szańce sypiących.

Wkrótce potym uyrzano diwizyą 5 tyſieczną w odzieniu Mamelukow, która znać dawała, iż owe ſzańce attakować zamyśla. Zdało ſię Turkom, że to są żołnierze Murad Beja przybyłego dla złączenia ſię z armią; zbliżyli ſię więc ku nim; lecz przyszedszy na mieyſce od Francuzow upatrzone, przygotowanemi wcześnie minami poszli na powietrze; wiele tu poległo z Ottomanow, resztę przerażonego ludu, bił i w niewolę zabierał nieprzyiaciel; w oſtatnich liczbie ieſt Kuſsa Basza.

W Alexandryi Francuzi poſtąpili z podobną tey chytrością; zielona flaga z twierdzy powiewała, woyſka zaś Francuzkie w ubiorze Tureckim, do miaſta wkraczały. Co widząc Flotta Ottomańſka zbliżyła ſię do portu, lecz tak ſilnym ogniem zoſtała przyięta, iż wiele okrętow zatonęło.

z *Wiednia* 26 *Liſtopada* z *Gazety Wiedeńſkiey*.

W rapportach Generała Kawaleryi Melas znayduiemy, że woyſka Auſtryackie korzyſtaiąc z odnieſionego zwycięztwa na d 4 i 5. w rozmaitych mieyſcach awansowały; z tąd nieraz przyszło do potkania; nieprzyiaciel ſtraciwszy cokolwiek zabitych i ieńcow bliſko 200, opuścił niektóre ſtanowiſka. Z drugiey Baron Kray attakował Francuzow w okolicach Acqui, pomienione miaſto pozyſkał, do 600 ludu położył trupem, 309 ieńcow zagarnoł.

D 6 Generał artilleryi przeyrzał ſtanowiſka nieprzyiacielſkie pod Novi: d. 7 attakował; prawe i lewe ſkrzydło poſtępowały szczęśliwie; lecz gdy centrum nie mogło przełamać wielkich trudności, cofnęła ſię armia ſtraciwſzy 69 zabitych, 386 ranionych, 240 ieńcow. Z okolic Coni wyparte przez Hrabię Melas woyſka Francuzkie w Col di Tenda ſchronienie znalazły.

Generał Froelich donioſł, że po długim oblężeniu, poddała ſię nakoniec woyſkom Cesarſkich Ankona. Kommenderował w twierdzy Monnier ieden ze 12 Officyerow doświadczonych, z których ſię ſkładała niegdy rada woyſkowa pod panowaniem Konwencyi. Ten obronę przedłużywszy do d. 13 Liſtopada, proſił nakoniec i otrzymał kapitulacyą; w nadgrodę męſtwa garnizon powraca do *Francyi*, ſłużyć iednak nie będzie mógł przeciw Alliantom przed zamianą.

O prócz kommenderuiącego było w Ankonie 6 Generałow, 2.5 Officyerow, 2599 żołnierzy; pierwſi konie i ſzpadę zatrzymali, wſzyſcy bagaże i własność. Znaleźliśmy w twierdzy 585 metalowych i żelaznych armat, licząc artilleryą okrętową, 32 tyſięcy funtow prochu, wiele inney amunicyi, 4400 ſztuk ręczney broni; w porcie okręt 1 od 70 armat, 2 od 64 dawniey uprowadzone z Wenecyi, kilka mnieyſzych ſtatkow.

z *Londinu* 12 *Liſtopada* z *Gazety Hamburgſkiey*.

Miniſtrowie gabinetowi częſte odprawuią konferencye między ſobą względem przyſzłey Unii dwóch narodow wzywaiąc na radę Obywatelow Jrlandzkich, którzy znayduią ſię w ſtolicy. *S*tan Jrlandzkiego Króleſtwa taki ieſt, iż koniecznie dzielnych użyć trzeba środkow na przywrócenie onemu wnętrzney ſpokoyności; mordy liczne w rozmaitych mieyſcach dopełnione doſięgaią iuż nawet oſoby znacznieyſze, których ſkłonność do Unii wiadomą była.

*P*apiery naſze ſpadać nie przeſtaią; między innemi przyczynami tę położyć trzeba, że Miniſtrowie, według odgłosu powſzechnego, umyślili zwołać wkrótce Parlament, i proponować nową wyprawę; do którey póydzie tylko 25 tyſięcy Angielſkiego żołnierza pod kommendą Lorda Moira; cóżkolwiek bądź, to pewna, że rząd wſzyſtko uczynił co należało, ażeby w przygodzie mógł doſtać liczbę potrzebną ſtatkow przewozowych. Mili yami dopełniać kazano regularne regimenta.

z *Paryża* 17 *Liſtopada* z *Gazety Hamburgſkiey*.

Konſulowie naſi podobno chcąc narod przygotować do naſtępuiących odmian wydali naſtępuiącą odezwę. Wyrazy oney kładniemy, dla pokazania, co dziś rozumieią Francuzi ſami o tak zachwaloney niedawno Konſtitucyi roku 3.

Konſtitucya roku 3. powiadaią, upadła, nie będąc dość ſilną, ażeby ſama ſiebie, tym bardziey prawa ludu, w całości zachowała. *Po*deptaną tylekroć bezkarnie uſtawą gardzić nakoniec lud poczynał; podzieliła ſię RPta na fakcye iedne drugim przeciwne; Francya bliſką była zupełnego rozwiązania. To widząc porozumieli ſię patryoci; cokolwiek było ſzkodliwego, na ſtronę oddalono; cnotliwſi Reprezentanci, ratować Oyczyznę przedſięwzieli. Nakoniec wzywaią Konſulowie Francuzow do wykonania przyſięgi, iaką potyſiąckroć ſami wykonywali na konſtytucyą r. 3.

Odmiany u nas wielkie ſą i prędkie. Konſulowie proponuią, kommiſsye prawodawcze ſtanowią; tym ſpoſobem ſkaſsowano nieludzkie prawo o wybieraniu zakładnikow z miaſt Francuzkich; drugie równie nieſprawiedliwe dozwalaiące rządowi kogoby ſię podobało na regeſtr emigrantow zapiſywać; trzecie względem ſekweſtracyi obywatelſkich maiątkow; czwarte względem ogłoſzenia taionych dotąd imion emigrantow z regeſtru iuż wymazanych; piąte nakoniec względem przymuſzoney pożyczki; na tey miey-

ſcu podatki niektóre podwyżſzyć kazano które więcey w dniach kilku przynioſą ſkarbowi niż ſkaſsowana dziś pożyczka w kilku mieſiącach przynioſła.

Te uſtawy przywracać zaczęły kredyt papierom kraiowym, które dotąd podczas wszyſtkich rewolucyi upadały; lecz ta korzyść byłaby przemiiaiąca, gdyby oraz Konſulowie nie ſtarali ſię ugruntować ſpokoyności wnętrzney zamykaiąc kluby, oſadzaiąc w więzieniu znaiomſzych Jakobinow; ſiedzą dziś pod ſtrażą: Santerre, Santhonax, Karol de Heſse, Julien z Toulouse, Lemery, i wiele innych oſob których piekło na zgubę Francyi wyzionęło.

Mówiąc o areſztowaniu; nie wielu wprawdzie, lecz naywinnieyszych przytrzymano; niektórzy pokornie wyznaiąc grzech przed urzędem otrzymali przebaczenie; Gohier wolności odzyſkał; Moulins dotąd zchwytany nie ieſt; Antonelle uciekł. Grenadyerowi który Generała Buonaparte od zboieckiey ręki w radzie 500 pierſiami zaſłonił, nazwiſkiem Thomé, Generałowa Buonaparte darowała pierścień brylantowy od 6 tyſięcy liwrow.

Arena piſmem dowodzi, że Generała zabić nigdy niechciał. Ten wraz po zaſzłey rewolucyi gońca wyſłał do Londinu; Laſnr poiechał do południowych Departamentow z zupełną mocą czynienia przeciw Jakobinom; Do Vendei wyſłano Corneta z drugim reprezentantem, ażeby łagodnością lud ſkłonili do pokoiu; ſłoſowne odezwy do Szuanow Generał Hodouville przeſłał; ſkutku ich wyglądamy niecierpliwie; ta albowiem nad inne woyna ſzkodliwſzą zawſze była narodowi.

Lucian Buonaparte ma wyiechać na Poselſtwo do Madritu; Talleyrand Perigord do Berlina. Geometra Laplace Miniſtrem zoſtał wnętrznych intereſsow. Championnet pro ſił, iak ſłychać, i otrzymał dimiſsyą; Moreau ſtanąć ma na czele armii, nie wiadome którey, Talleyrand, Volney, i Roederer z uſt Generała i Konsula znakomitą pochwałę odebrali za prace uczone; przyrzekł wkrótce wezwać wszyſtkich do Rady Stanu; o Volneju powiedział Buonaparte, że on ieden ze wszelkich wędrownikow opisuiąc Siryą i Egipt nie ſkłamał.

Haller Szwaycar dawniey podſkarbi woyſk Włoſkich, zoſtał u nas Generalnym Skarbu Direktorem. Ażeby Barras naśladuiąc Rewbella, zabierać nie kazał ſprzętow do użycia od R tey pozwolonych, żołnierzom pilnie doſtrzegać zalecono; nie tylko więc nic wynieść z pałacu Luxembourg do Grobois nie pozwolili, ale nawet z tamtąd [illegible] wiele rzeczy kosztownych, między innemi ſrebra ſtołowe; w Grobois Barras ma zwierzyniec na 3 mile rozległy, i kilkadzieſiąt wieyſkich domow w okolicach Paryża; przed rewolucyą nic nie miał.

Sieyes dawno myślił o rewolucyi, którą wykonał ſzczęśliwie, i z tym ſię nie taił przed przyiaciołami; dnia pewnego rozmawiaiąc o ſtanie RPtey opłakanym; ieden tylko rzekł, widzę sposob zbawienia; dzieło ieſt trudne, lecz chociażbym zginąć miał, czynić muszę; inaczey albowiem Francya pokoiu, pomyślności, niepodległości znać nie będzie. Miniſtrowie zagraniczni z Konsulami teraz nie traktuią, czekaiąc nowych od Dworow inſtrukcyi.

Gdyby ſię cokolwiek ſpóźniono, chęcią było Jakobinow rady narodowe zlawszy w Konwencyą, ſkazać na śmierć Direktorow Sieyes i Ducos, Generała Buonaparte z pod opieki prawa wyłączyć; Inspektorow ſali gillotinować; Santerre i Jourdana kommendantami ogłoſić w ſtolicy; oczyścić ſposobem przez Robertspierra używanym reprezentacyą narodową; Ariſtokratow od rządu i wszelkich urzędow oddalić w kraiu całym.

Widząc ſię uprzedzonemi, poſtanowili zgromadzić ſię nieznacznie w Toulouse i Departamentach Vendeyſkich pod bronią; zanieść oświadczenie przeciw oſtatnim odmianom, zagrzewać Prowincye do Federalizmu. W Direktoryacie oſtatnim większość głosow mieli. Monlins iawnie im ſprzyiał; adwokat Gohier pokryiomu obiawiał taiemnice rządowe; koń ga iego nakoniec Barras przyrzekł uroczyście wydać w ręce Sieyesa; i na ten koniec iuż do ſtolicy wprowadził wiele łotrow i zbóycow; Guittard i kilku iemu podobnych był na czele, ci naybardziey którzy w r. 1792 do Septembrizacyi należeli.

Te są zarzuty dziſieyszych Konsulow przeciwko bywszym Direktorom; nie trzeba iednak zapominać; że w domowych niezgodach nie idzie częſtokroć o to kto ieſt winnieyszym, lecz kto rządzić i panować będzie. Rada 500 ma bydź zmnieyszona do 100 Rada ſtarszych od 250 do 60 osob; Cambaceres układa kſięgę praw ciwilnych, którey dotąd przy tak wielu konſtitucyach Francya nie miała; woyſka ſtoią ciągle pod bronią, gotowe na ſkinienie Konsulow;

O pokoiu nie można nic pewnego powiedzieć; w dzień rewolucyi obiecywał ten dar narodowi Buonaparte; dziś głuche o nim milczenie; Miniſter zaś woienny Berthier w odezwie do armii zapewnia, że poty iedynie urząd ſprawować będzie, póki do zagaienia nowey kampanii czas ſposobny nie naſtąpi. Ma bydź u nas poſtanowiona na wzór Angielſkiey rada Admiralicyi; i kaſsa na umorzenie długow narodowych; mówią ieszcze, iż niektóre urzędy ciwilne przedayne będą po dawnemu; do czego chyba oſtatni w ſkarbie niedoſtatek może doprowadzić.

Pokazało ſię, że gdy Rady narodowe do S. Cloud przenieſiono, Moulins i Gohier, za pomocą Generałow Santerre, Du-

ſtertre, i kilku innych, bunt podnieść w Stolicy, S. Cloud opasać, i wezwawszy Barrasa z przyiaciołami, prawa nowe pisać zamyślali, nadzieię maiąc że Augereau do nich ſię przyłączy; lecz ten Generała niegdy ſwoiego nie chciał odſtąpić, oświadczaiąc że trzymał z Direktorami, póki widział wiernych R.Ptey.

Generał Vaubois przyſłał rapport z Malty 20 Października, donosząc że port zamknięty ieſt od nieprzyiaciół, eſkadra ich ſkłada ſię z 4 okrętów Portugalſkich, 3 Angielſkich, i kilku fregat; z lądowych batteryi długo natężony ogień dawano do twierdzy; teraz naybardziey ſtrzelaią do portu chcąc zapalić okręta nasze; w garnizonie ubyło wiele żołnierzy przez chorobę; te nakoniec uſtały w ieſienney porze, fortifikacye nie tylko naprawiono dawne, ale też przydano wiele nowych; o żywności i ammunicyi nie mówi.

Dziś Konsulowie ogłoſili rapporta od armii Włoſkiey przyſłane; opisuią co ſię ſtało od 27 Października, do 4 Liſtopada; (nie mówią za tym nic o bitwie tego dnia przez Auſtryaków wygraney, iakeśmy z Gazety Wiedeńſkiey czytali) Treść czynności naszych następuie.

D. 27 Lemoine attakowany w okolicach Mondowi dał odpór, i 400 zabrał ieńców. D. 28 Tenże miał krwawą rozprawę nad brzegiem rzeki Stura, zdobył 2 haubice, ieńców 80; tu między innemi ſtrzelce 8 brigady zewſząd oſkoczeni czworościennym ſzykiem wyſzli z pośrzodka nieprzyiaciół. D. 29 Victor, Freſsinette i Grenier zaięli ſtanowiſka w Beinetto, Caſtelletto i pod Foſsano; Duhem zabrał w niewolę 400 ludzi. D. 31 Grenier potkał ſię z Auſtryakami nad Sturą; Generał Calvin raniony.

D. 1 Liſtopada Duhem attakuiąc ſzańce pod Pignerol 600 ieńców zagarnął. D. 2 Lemoine wkroczył do Cerru, Seras opasał Mondovi, którego mieſzkańce nas przyięli bez odporu; tu 9 armat, magazyn zboża i owſa znaleziono, iako też kaſsy niektórych regimentów. D. 3 Victor poſzedł do Foſsano; Grenier zaiął Genola, Valdigi, Savigliano; tegoż dnia Richepause w potyczce zchwytał 150 ludzi. Duheme opanował Saluzzo. We wſzyſtkich bitwach wſpomnionych iuż, i opiſać ſię maiących, coś my ſtracili, nie chciał wyrazić Championnet.

D. 4 Bitwa nad inne większa; Victor i Grenier w ogień pierwſi poſzli, ſtraſzliwy był z armat i ręczney broni; mianowicie pod Foſsano, Genola, i Savigliano; z obu ſtron boiowiſko trupem i ranionym żołnierzem pokryte; iazda nakoniec i piechota, bagnetem i ſzablą tylko walczyły. Richepause wziął armatę i 200 ieńców; inni Generałowie opuściwſzy ſtanowiſka wyżey pomienione, do Centolo, Ronchi, i Murazzo powrócili.

Tegoż dnia S. Cyr pomyślniey nad innych walczył pod Bosco, Bezaluzzo i Paſturana; biorąc 2 tyſiące nieprzyiaciół w niewolę, i 3 armaty; tak ogułem zabraliśmy 3920 ludzi, armat 16. (ſtratę Francuzów obacz w poprzedzaiących Numerach pod artykułem z Wiednia.) Nieſie pogłoſka, że na mieyſcu Championneta Macdonald otrzymał nayważſzą kommendę we Włoſzech.

z *Hagi* 19 *Liſtopada* z *Gazety Hamburgſkiey*.

Jzba druga prawodawczego zgromadzenia potwierdziła dziś uchwałę pierwſzey izby, nakazuiącey dać nadgrodę przyzwoitą obrońcom Oyczyzny, wyznaczyć dzień do uroczyſtego obchodu pamiątki uſwobodzenia kraiu; nakoniec tych ukarać którzy po wylądowaniu woyſk nieprzyiacielſkich, lub ieſzcze przedtym ſkłonność okazali do przywrócenia rządu dawnego; ſzczęściem takich znaydzie ſię nie wiele; ponieważ prawie wſzyſcy na okrętach odpłynęli do portów Angielſkich.

Według odebranych rapportów, dnia wczorayszego reszta woyſk Angielſkich na okręty ſiadła. Zatym bataliony nasze, też same co w *Sierpniu* garnizonem ſtały, do Helder i Texel wkroczyły. Dziś Generał Daendels odiechał na kommendę w Hollandyi północney; Gouvion zoſtaie na czele woyſk Francuzkich w kraiu naszym; o podróży do *Paryża* Generała Brune mówić przeſtano po rewolucyi niedawno zdarzoney.

z *Darmſtadu* 19 *Liſtopada* z *Gazety Frankfortskiey*.

Zawiodła nas nadzieia, iż odmiany w rządzie Francuzkim zdarzone rychły pokoy przyniosą kraiowi Niemieckiemu. Generał en chef Lecourbe o wszyſtkim uwiadomiony, w krótkiey przemowie doniósł o tym co ſię ſtało żołnierzowi; zachęciwszy zaś do iedności, męſtwa, i wierności R.Ptey, dał hasło do bitwy. Zaczęła ſię d. 16 rano po całey linii od Nekergemund do Langenbruck; nayuporczywiey przecie walczono pod Bretten bliſko Bruchsal.

Czekamy ieszcze urzędowego opiſania z obu ſtron tey bitwy krwawey; wiele Francuzów i Auſtryaków poległo; oſtatnich cokolwiek w niewolę poszło; Philipsburg znowu ieſt ściśle opaſany, iuż to podobno raz czwarty w ciągu Kampanii. Cesarscy wodzowie iak ſłychać attakować chcieli; Lecourbe uprzedził. Arcy Xiążę Karol nieomieszka przyſłać licznieysze woyſka na zaſłonę kraiu, tym czasem zachęca Niemców, ażeby za przykładem idąc Moguntczyków, mieszkańców powiatu Ortenau i Odenwald, broń wzięli.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

z *Wilna VS. 30. Liſtopada* 1799 *we Srzodę*

z *Memmingen* 16. *Liſtopada z Gazety Hamburgskiey.*

Na roſkaz Arcy Xiążęcia Karola, wſzyſtkim iakiegokolwiek narodu emigrantom zalecono ztąd za rzekę Lech uſtępować do Bawaryi; w 48 godzinach opuścić maią okolice Conſtancyeńſkiego ieziora.

z *Stockholmu* 15 *Liſtopada z Gazety Hamburgskiey*

Nowo narodzony Królewic dnia dziſieyszego na chrzcie S, przez Arcy Biſkupa Upsalſkiego i 4 Biſkupow, wzioł imie Guſtawa; trzymany do chrztu przez Xiążęcia Sudermanii, Oſtrogothii, Margrabiow Badeńſkich, Biſkupa Lubeckiego, Królową matkę Króla Jmci, Xiężnę Sudermanii, Xienię Quedlinburgſką, i Xiężnę Badeńſką. Magiſtrat miaſta naszego chciał na dowod radości ſwoiey dać illuminacyą; lecz Monarcha oświadczył żądanie, ażeby przeznaczone na ten obchod uroczyſty 150 tyſięcy talarow, raczey poświęcone bydź mogły na miłoserne uczynki.

z *Wornis* 13 *Liſtopada z Gazety Hamburgſkiey :*

Garnizon Tortońſkiey twierdzy 11 Września ztamtąd uſtąpiwſzy dziś przyby do miaſta neſzego pod chorągwiami; zmyślona więc pokazała ſię dawniey rozrzucona pogłoſka iakoby Wodzowie armii zkombinowaney kapitulacyą złamali pod pozorem, że w pomienionym garnizonie znaydowali ſię niby żołnierze w Peſchiera i Pizzighittone na ſłowo wypuſzczeni.

Od brzegow Renu 17 *Liſtopada ż Gazety Courier du Bas Rhin*

Wyglądamy ciekawie, iakim torem póydzie rewoluya w Paryżu pod rządem Sieyesa i Buonaparte. Czyli Rptę ugruntować zamyślaią trudno zgadnąć na iakich zaſadach, bo dotąd użyte ſłabe były; czyli zechcą założyć Monarchią konſtitucyiną; czasowi to zaſtawić trzeba; to pewna że tak iak była Francya ſtać iuż nie mogła przy woynie domowey, pogardzie praw, niedoſtatku ſkarbowym, łupieztwie publicznym.

Rząd nie maiąc czym opłacić żołnierza, woyny coraz nowey ſzukać muſiał, która nakoniec z ludu i wſzelkich zapasow narod wyniſzczy. Zołnierze od początku rewolucyi doświadcaiąc uiedoſtatku, ucieſzyli ſię z odmiany przez żołnierza ſprawioney; lecz Klubiſtowie i tym podobni kommiſsarze, agenci, liwranci mocno ſą potrwożeni; ſmucą ſię nawet Generałowie i Officyerowie niektórzy widząc zpod nowym rządem ieſli nie wcale niepodobno, przynaymniey trudno będzie zdzierać bez żadney przyczyny lud w kraiu i za granicą.

z *Manheymu* 19 *Liſtopada z Gazety Frankfortſkiey*

Po attaku ſzczęśliwym d. 16 armia Francuzka na Sinzheim i Bruchsal poſzła; ieńcow 800 do miaſta naſzego przyſłanych dziś na brżeg lewy Renu przeprowadzono, wielu między temi ieſt z Philipſburgſkiego garnizonu. Generał en cehf Lecourbe raz ieſzcze do nas powrócił, iak mówią na czas bardzo krótki. Collot dziś przyiechał z Strasburga; z lewego brzegu Renu przychodzą codziennie woyſka nowe, z których nowa dla niego dywizya ma ſię formować; niektóre regimenta do Heilbronn poszły.

z *Wenecyi* 7 *Liſtopada z Gazety Frankfortskiey.*

Przyszło z Wiednia zalecenie, ażeby otwarcie Conclave przyśpieszano dla rychłey elekcyi Papieża. Spodziewamy ſię wkrótce przybycia Kardynałow Ruffo i De Rohan. Kardynałowi Herzan Cesarz Jmć oddał wakuiące Biſkupſtwo w Padwie Admirał Nelſon z Neapolu wyſzedł pod żagle do Minorki; wprowadzone woyſka zagraniczne, Roſsyiſkie naybardziey, do ſtolicy Króleſtwa Dwóch Sicilii, przywracaią ſpokoyność i porządek; przed wkroczeniem ich mieszkańce niektórzy za pomocą Calabrow wſzyſtkiego ſobie dozwalali.

z Madritu 27 Pazdziernika z Gazety Frankfortskiey.

Zwolni do naſzey ſtolicy Deputowani ſtanu Duchownego, iuż mieli dać odpowiedź na żądane donum gratuitum, gdy niespodzianie im kazano do domow powracać. Krol Jmć teraz żąda, ażeby Duchowieńſtwo Hiſzpańſkie bez żadnych warunkow dało do ſkarbu 8 millionow piaſtrow, tyleż Amerykańſkie.

Sąd woyſkowy w Sprawie Don Cordowy przez Lorda S. Vincent porażonego dał wyrok naſtępuiący. Sam pomieniony Admirał traci doſtoieńſtwo ſwoie, ſłużyć nie powinien, żadnego urzędu piaſtować, ni też pokazywać ſię u Dworu. Admirał Moralez de Los Rios rangę ſtracił. Kapitani: Gonzalez Walero, Don Aguire, Don Torez tymże ſpoſobem ukarani; toż ſię ſtało z Kapitanem Villavicenzio. Innych wielu Kapitanow odſądzono od rangi na lat kilka; niżſzych Officyerow upomniała głośno rada, ażeby lepiey powinność pełnili: Narod Hiſzpańſki ubolewa mianowicie nad nieszczęściem Don Cordowy, ktory bitwę iak wiadomo przegrał, że od podkommendnych wſpartym ani ſłuchanym nie był.

z Feldkirch 11 Liſtopada z Gazety Frankfortſkiey.

Francuzi dobrowolnie z kraiu Griſonow uſtąpili; Auſtryackie woyſka zaiely znowu opuſzczone ſtanowiſka na prawym brzegu Renu. Zbliżenie ſię od Bellinzona do gory *S.* Gotharda Generała Dedowich ſkłoniło nieprzyiacioł odwrotu; powiadaią że w całych dziś *Szwaycarach* widzieć ſię daie nieſpokoyność umyſłow. Na mieyscu Generała Petraſch kommędę obioł w okolicach naſzych *Orelli*, Woyſka Bawarſkie zgromadzić ſię wkrotce maią nad Lechem, w zupełney do ruſzenie gotowości, ieśliby ſnadz Maſsena, wtargnieniem do Szwabii zagrażał.

z Bruxelles 19 Liſtopada z Gazety Hamburgſkiey.

Czekamy na przybycie Generała, ktory przez Konſula Buonapartego wyznaczyny ieſt na kommendę w Departamentach Belgickich. Tym czasem Venloo, Mastrich i inne miaſta wolnemi od oblężenia zoſtały. wiele regimentow do Moguncyi wyſłano. Nawalności morſkie okryły nadbrzeża Flandryi ułomkami okrętow zatopionych. Z Hagi wiadomość mamy, że nie ieden Angielſki ſtatek w przewożeniu z Helder i Texel żołnierzy, doznał podobnego losu.

Podaie ſię do wiadomości, iż Franciszek Nowakowſki do 25 lat maiący, zoſtaiąc przez kilka miesięcy na Usługach u JW. Andrzeja Buczyńſkiego Pisarza Sądu Gł: Litt: po dopełnieniu wielu wyſtępkow zabrawszy znaczne Pieniądze na wziętym ze Stayni koniu tego Miesiąca Nowembr: dnia 25 o godzinie 10. zrana z Wilna uciekł. Twarzy bladawey okrągławey, Oczu czarniawych, włosow rudych, i na obu rękach brodawki maiący, w Czuyce ciemney, w Zupanie czerwonym, w Kapocie ciemney szaraczkowey z guzikami białemi, w Kapeluszu okrągłym, na koniu siwo ſtrokatym, Kulbaka czarna. Ktoby o nim wiedział, raczy donieść nayblizszey Policyi, lub przyſtawić do Wilna. Zaco nadgrodę przyzwoitą odbierze.

Podaie ſię do powſzechney wiadomości, iż na mocy Dekretu Magiſtratowego w Ru: 1799. Mieſiąca 8bra 22 dnia VS zapadłego Dom z ogrodem Owocowym pod Nrem. 702. W. JPani Agnieſzki Knafusowey Kapitanowey woyſk Polſkich, będzie wyprzedany przez Publiczną Licytacyą w trzech terminach, pierwſzy Mieſiąca 9bra 28 VS. xbra 9 NS. dnia, drugi Mieſiąca xbra 2 VS. 13 NS. dnia, trzeci 13. VS. 24 NS dnia.

W teraznieyſzym Mieſiącu zaczyna ſię Kwartalna prenumerata Kuryera Litewſkiego, na mieyscu wzięty kosztuie złł: 60, z Pocztą 80.